

CORONAVIRUS EN VERZEKERINGEN

Corona is de krans van licht rond de zon tijdens een volledige zonsverduistering. Daaraan heeft het coronavirus (COVID-19), zijn naam te danken: aan de krans rond de virusdeeltjes. Die poëtische krans van licht heeft daardoor helaas een duistere betekenis gekregen en geleid tot paniek over de hele wereld. Het is in de basis niet meer dan een griepsoort, maar wel één die leidt tot het sluiten van scholen, afzeggen van grote bijeenkomsten, het afsluiten van gebieden en quarantaine voor mensen.

De economische gevolgen van het coronavirus zijn in eerste instantie op de korte termijn voelbaar. Als gebieden en zelfs hele landen 'op slot' gaan, wordt het bedrijfsleven zwaar getroffen. En als het bedrijfsleven zwaar getroffen wordt, heeft dat onmiddellijk

gevolgen voor de aandelenmarkten. En daar hebben bijvoorbeeld ook pensioenfondsen en verzekeraars last van. Als er schade wordt geleden, vraagt men zich al gauw af of die schade op een verzekering verhaalbaar is. Wat is de impact van het virus op verzekeringen? In België is er een verzekeraar met de naam Corona Direct verzekeringen,

niet de meest prettige naam op dit moment, marketingtechnisch gezien. Die naam suggereert dat er een verband is met gedekte schade als gevolg van het coronavirus. Niets is minder waar.

In dit artikel beschrijf ik de stand van zaken op dit moment (16 maart 2020). Wat is wel gedekt en wat niet? Allereerst ga ik in op reis- en annuleringsverzekeringen, daarna op de aanvullende pensioendekkingen en de ziekteverzuimverzekeringen en vervolgens nog op zaken zoals aansprakelijkheid, evenementen,

bedrijfsschade en transport. De ene verzekering is de andere niet: wat de één wel dekt, kan bij

de ander niet verzekerd zijn. Het is dan ook altijd noodzakelijk om de

Altijd terugvallen op de polisvoorwaarden en niet op algemene informatie

polisvoorwaarden die van toepassing zijn goed door te lezen en in uw advies altijd hierop terug te vallen en niet op algemene informatie.

Ook al gaat het hier eigenlijk om een bestaand risico (de griep), het leidt toch tot nieuwe inzichten. De manier waarop we omgaan op dit moment met corona heeft zoveel impact op het maatschappelijke leven, dat ik heel benieuwd ben of de verzekeringssector een antwoord kan en wil vinden op deze nieuwe werkelijkheid. Ik ga ervan uit dat dit misschien niet de laatste epidemie is die dergelijke vormen aanneemt en zoveel impact heeft op de maatschappij. Maar voor nu, terug naar de realiteit van de polisvoorwaarden.

REIS- EN ANNULERINGSKOSTEN-VERZEKERING

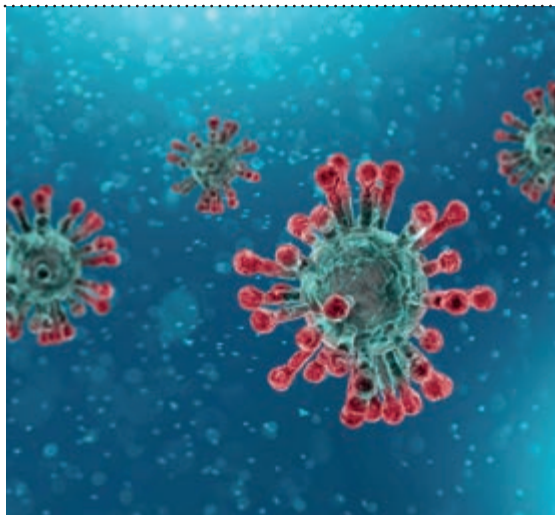
De reis- en annuleringsverzekering is het meest besproken product in combinatie met het coronavirus.

Een al geboekte reis naar een gebied waar het coronavirus heerst, wordt geannuleerd.

Soms omdat er een negatief reisadvies voor dit gebied is afgegeven, soms omdat men het risico gewoon-

weg niet wil lopen. De meeste annuleringskostenverzekeringen geven hiervoor geen dekking. Er is immers geen sprake van een verzekerde gebeurtenis, zoals overlijden of ernstige ziekte van een verzekerde. Een enkele annuleringskostenverzekering biedt wel dekking als de reis wordt geannuleerd omdat er een negatief reisadvies is afgegeven. Wanneer uw klant een 'allrisk' annuleringskostenverzekering heeft en deze voor een bepaalde datum is afgesloten, in ieder geval voordat er een oranje of rood reisadvies werd afgegeven, is er meestal wel dekking.

Is uw klant al in een land waarvoor tijdens het verblijf een oranje of rood reisadvies wordt afgegeven, en kan hij niet terugreizen, dan vergoeden de meeste reisverzekeringen de extra verblijfkosten wel met een maximum per dag. Breekt er corona uit op de plaats van bestemming en wil de klant eerder terug, zijn de niet-genoten vakantiedagen en/of

de extra kosten van de terugreis in de regel niet gedekt onder de annuleringskostenverzekering. Reist uw klant via een land waar een oranje of rood reisadvies voor is afgegeven, maar de eindbestemming is een geel of groen land, worden de kosten voor annulering evenmin vergoed.

Is uw klant of een van diens meereizende gezins- of familieleden ziek door het coronavirus, is dit wel gedekt op de annuleringskostenverzekering. Is uw klant al op reis en loopt hij/zij het coronavirus op en heeft medische hulp nodig, dan is die medische hulp verzekerd op de zorgverzekering en aanvullend op de rubriek medische- of geneeskundige kosten van de reisverzekering. Het beste advies aan uw klant in dat geval is zo snel mogelijk de desbetreffende alarmcentrale te bellen.

Voor een samengestelde reis geldt over het algemeen dat alleen bij uitval van een van de reisonderdelen én de reisorganisatie niet voor vervanging zorgt, er aanspraak gemaakt kan worden op de verzekering. De te vergoeden kosten zijn gemaximeerd tot de niet-gebruikte onderdelen. Ook de vergoeding kent een maximum.

Een negatief reisadvies van de overheid is dus in algemene zin geen verzekerde gebeurtenis op een annuleringskostenverzekering. Ook het calamiteitenfonds is niet de aangewezen redder in nood, aangezien deze alleen uitkeert bij natuurrampen en molestsituatie en niet bij ziektes of epidemieën.

Als iemand ziek is in het buitenland, betekent dit niet dat de zieke op kosten van de verzekering gerepatriëerd wordt. Repatriëring is gedekt bij een ongeval. Besmet

raken met het coronavirus is geen ongeval.

AANVULLENDE DEKKINGEN OP PENSIOENVERZEKERINGEN

Bij de aanvullende dekkingen voor weduwen en wezenpensioenen staat al vaak in de voorwaarden dat indien iemand komt te overlijden in een gebied waarvoor een negatief reisadvies geldt, de uitkering lager zal zijn of helemaal geen uitkering wordt gedaan. Dit was over het algemeen weinig problematisch en gericht op de risicogebieden waar bijvoorbeeld oorlog heerst. Een op zich logische uitsluiting of beperking. Echter nu voor veel gebieden van de wereld een negatief reisadvies geldt, kan de impact groot zijn. Waarschijnlijk is bij het opstellen van deze voorwaarden niet voorzien dat een deel van de wereld niet meer bereikbaar zou zijn door een epidemie. Wijs uw klanten met een dergelijk aanvullend pensioen op dit risico, want de verzekeraar zal hier wel naar verwijzen als iemand komt te overlijden. Ook als iemand in bijvoorbeeld Noord-Italië overlijdt door een auto-ongeluk, en in een gebied is met een negatief reisadvies, zijn de beperkende voorwaarden van toepassing. Het Verbond van Verzekeraars stelt dat deze beperkende voorwaarden niet bedoeld waren voor de huidige situatie en zij verwacht dat er wel wordt uitgekeerd. Dit geeft echter geen enkele garantie op daadwerkelijke uitkering.

INKOMENSVERZEKERINGEN

Zolang iemand in quarantaine zit, maar niet ziek is, kan er geen aanspraak worden gemaakt op verzekeringen die samenhangen met ziekte. De werkgever kan geen aanspraak maken op de ziekteverzuimverzekering voor loondoorbetaling, want de werknemer is immers niet ziek. Ook de arbeidsongeschiktheidsverzekering zal niet uitkeren, want ook daar moet arbeidsongeschiktheid door ziekte of ongeval aan ten grondslag liggen. En thuis zijn in dit geval is niet ziek zijn.

Is iemand wel ziek, dan kan uiteraard wel aanspraak gemaakt worden op de ziekteverzuimverzekering. Het coronavirus is niet anders dan iedere andere ziekte en dus is de loondoorbetalingsverplichting dan gewoon verzekerd. Dit geldt ook voor de

Zolang iemand in quarantaine zit, maar niet ziek is, geen aanspraak op verzekeringen die samenhangen met ziekte

dekking op de (aanvullende) WGA-verzekeringen. Hetzelfde geldt voor de zzp'er die een AOV heeft en door ziekte niet in staat is om te werken.

AANSPRAKELIJKHEIDS-VERZEKERINGEN

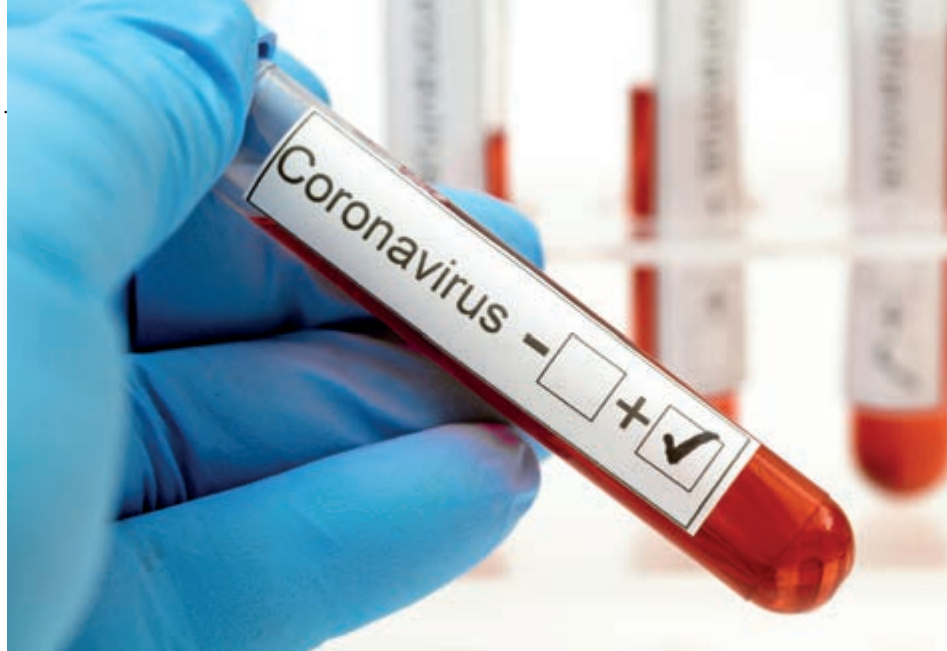
Er worden ook veel vragen gesteld over aansprakelijkheid. Bijvoorbeeld:

- Is mijn werkgever aansprakelijk omdat ik ziek ben geworden tijdens een zakenreis? En met name als de werkgever mij daartoe verplicht heeft? (Overigens mag een individuele medewerker dit gewoon weigeren.)
- Is het hotel of de rederij van het cruiseschip waarin ik het coronavirus heb opgelopen aansprakelijk?
- Is mijn werkgever aansprakelijk, omdat ik door een collega die corona heeft, ook ziek ben geworden?

Het antwoord op deze vragen is heel simpel: nee. Die actie loopt al spaak bij de toerekeningsvraag, of zo u wilt de schuldvraag. Er zal sprake moeten zijn van bewust of opzettelijk schade veroorzaken. Dat is niet alleen lastig aan te tonen, maar ook bijna niet houdbaar in deze situatie. Mensen worden nu eenmaal ziek en krijgen van elkaar de griep. Hoewel de impact van corona vele malen groter lijkt door alle beperkende maatregelen, is dit in de regel geen grond voor een aansprakelijkstelling.

EVENEMENTENVERZEKERING

Evenementenverzekeringen dekken schade door allerlei risico's die zich tijdens het evenement kunnen voordoen. Door de verzekeringnemer gemaakte of nog te maken kosten als het evenement moet worden afgelast door een van de wil van de verzekeringnemer onafhankelijke omstandigheid kan worden meeverzekerd. Dus als een verzekerd evenement op last van de overheid wordt verboden, is er voor de gemaakte en nog te maken kosten dekking als deze rubriek is meeverzekerd. Maar sinds kort sluiten verzekeraars voor nieuwe evenementenverzekeringen annulering door of in verband met het coronavirus uit van dekking. Soms kan er tegen een toeslag alsnog een verzekering worden gesloten, maar voor nieuw te verzekeren evenementen is het erg lastig om nog een goede evenementenverzekering te

vinden die ook de kosten voor het annuleren dekt in verband met het coronavirus.

BEDRIJFSSCHADEVERZEKERING

Wanneer een bedrijf inkomsten misloopt door het virus, is dit niet gedekt op de bedrijfsschadeverzekering. De productie kan stilvallen omdat er geen grondstoffen meer worden geleverd, omdat afnemers niet meer afnemen, of omdat er veel zieke werknemers zijn. Het gaat hier echter niet om bedrijfsschade als gevolg van materiële schade door een verzekerde gebeurtenis. Als leveranciers niet kunnen leveren, zal er in de regel ook geen mogelijkheid zijn de schade op hen te verhalen. Nog afgezien van wat daarover in de koop- of verkoopovereenkomst is geregeld, is de kans groot dat leveranciers zich op overmacht zullen beroepen. En ook daar zal dus weinig te halen zijn voor het bedrijfsleven. Bedrijven die veel minder uren maken dan normaal door het virus, zouden een beroep kunnen doen op de bestaande regeling werktijdverkorting, zodat zij geen personeel hoeven te ontslaan. Hiervoor kunnen ze een verzoek indienen bij UWV. Inmiddels heeft het kabinet een Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkbehoud (NOW) opengesteld. Deze maatregel is onderdeel van een heel pakket aan nieuwe maatregelen voor banen en economie.

TRANSPORTVERZEKERING

Een schip met door uw klant verzekerde lading mag in de bestemmingshaven niet afmeren omdat een bemanningslid besmet is met het coronavirus. De daardoor ont-

stane (vertragings)schade is op de goedertransportverzekering niet gedekt. Ook de rejectionclausule zal in de regel geen soelaas bieden.

Deze komt pas in beeld als de autoriteiten het schip de toegang tot het land weigeren. Daarvan

zal geen sprake zijn, omdat het schip niet eens zal aankomen. Omdat de reis nog niet is beëindigd, zal de transportgoederenverzekering voor de gedekte gevaren wel doorlopen.

Zal impact van corona leiden tot nieuwe inzichten in verzekeringsbranche?

CONCLUSIE EN OVERPEINZING

Al met al zullen we moeten constateren dat de krans van licht nog wel een tijdje te zien zal zijn met de huidige verduistering door corona. Het is een griep, dat is vaak geen reden om aanspraak te maken op welke verzekering dan ook. Maar juist de impact die het heeft op hoe we omgaan met dit virus, zorgt voor een nieuw risico en zal tot nieuwe inzichten in onze verzekeringsbranche leiden. Hadden we het zo bedoeld? Verzekeren is er vooral op gericht om grote maatschappelijke schade op te kunnen vangen. Gaan we meer van deze epidemieën krijgen in de toekomst en welk antwoord hebben we als sector hier dan op? Mogelijk leidt het tot nieuwe inzichten en nieuwe verzekeringsvormen. Ik geef u een hand en daarna was ik hem weer. Ik wens u alle gezondheid. ●

Drs. M.A. (Mieke) Dadema MSc
De auteur is manager Volmacht en Inkoop bij Klap Verzekeringsmakelaar en tevens lid van de redactieraad van de *Beursbengel*.